

رابطه رفاه اقتصادی و معنویت از دیدگاه قرآن و حدیث

سید علی حسینی

سروش‌نامه	حسینی، سیدعلی، ۱۳۵۶
مدون و نام پیدآور	رابطه رفاه اقتصادی و معنویت از دیدگاه قرآن وحدیث/ سیدعلی حسینی
مشخصات نشر	قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	۲۲۷ ص: ۹/۱۷ × ۹/۲۱ س.م
شابک	978-622-315-075-3
وضعیت فهرست نویسی	فیا
پادداشت	کتابنامه: ص ۲۲۷-۲۲۸. همچنین به صورت زیرنویس
موضوع	رفاه اجتماعی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Public welfare -- Religious aspects -- Islam رفاه اجتماعی -- جنبه‌های قرآنی Public welfare -- Quranic teaching معنویت -- اسلام Spirituality -- Islam اقتصاد رفاه Welfare economics
شابک افروده	جامعه المصطفی (ص) العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)
شابک افروده	Almustafa International University / Almustafa International Translation and Publication Center
رده بندی کنگره	BP۲۲۰
رده بندی دهوی	۲۹۷/۹۸۳
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۸۱۱۹۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا
مرجع تولید: مجتمع آموزش عالی مشهد مقدس	
این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است	
این کتاب با دستور ریاست محترم المصطفی ﷺ و مدیر انتشارات در اسفند ماه ۱۴۰۰ به چاپ رسید (فرآیند ***)	
BP1196	

رابطه رفاه اقتصادی و معنویت از دیدگاه قرآن و حدیث

مؤلف: سید علی حسینی

چاپ اول: ۱۴۰۰ ش / ۱۴۴۳ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ / شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۵۷۰,۰۰۰ ریال

مراکز بخش

☞ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۸
تلفن: +۹۸۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴
تلفکس (داخلی ۱۰۵): +۹۸۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵
☞ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه راه سالاریه
تلفن: +۹۸۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶

✉ pub_almustafa 🌐 pub-almustafa.ir ✉ miup@pub.miu.ac.ir

پاسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

- مدیر انتشارات: مصطفی نوبخت
- مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری
- ناظر فنی: سید محمد رضا جعفری
- ناظر گرافیک: مسعود مهدوی
- ناظر چاپ: ایوب جمالی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

با توجه به هزینه‌ها و مشکلات عدیده، هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به چاپ، بازنویسی، کپی، تکثیر و یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب و تبدیل آن به جزوه، CD، فایل PDF، اسکن، عکسبرداری و یا انتشار در فضای مجازی نماید، شرعاً مجاز نمی‌باشد و پیگرد قانونی خواهد داشت.

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فرآوری اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی ره و مقام معظم رهبری ع می‌باشد.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت مسلمانان با فقه دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالتکلی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به‌روز کردن آنها نیز از این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

«جامعه المصطفی ص العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیرایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی ص

فهرست

مقدمه ۱۳

بخش اول: کلیات

۱. ضرورت بحث ۱۷

۲. تعریف واژگان ۱۹

مفهوم رفاه ۱۹

تعریف مارشال از رفاه ۱۹

تعریف پیگو از رفاه ۲۰

تعریف رفاه در بیان دیگر ۲۱

مفهوم معنویت ۲۱

معنویت در اصطلاح ۲۲

حوزه معنایی دین ۲۴

بخش دوم: رفاه اقتصادی

۱. تبیین مفاهیم مرتبط با رفاه ۲۹

تفاوت معنایی رفاه و اتراف ۲۹

واژه اتراف در قرآن ۳۰

رفاه در قرآن ۳۲

تعریف فقر ۳۴

- ۳۵ فقر مطلق _____
- ۳۶ فقر نسبی _____
- ۳۷ نسبت رفاه و فقر _____
- ۳۷ خط فقر _____
- ۳۹ سطح رفاه _____
- ۴۱ مراحل رفاه _____
- ۴۱ رفاه حداقلی _____
- ۴۲ رفاه مطلوب _____
- ۴۳ رفاه مطلق _____
- ۴۳ پاسخ به یک پرسش _____
- ۴۷ ۲. نگرش انسان به رفاه _____
- ۴۹ قرآن و باورهای اقتصادی افراد _____
- ۴۹ نگرش غیردینی _____
- ۵۱ مترقان _____
- ۵۲ متکاثران _____
- ۵۳ کافران _____
- ۵۴ اهداف رفاهی این نگاه اقتصادی _____
- ۵۶ نگرش دینی _____
- ۵۸ جمع بین ارزش‌های دنیوی و اخروی _____
- ۶۱ ۳. رفاه اقتصادی مطلوب قرآنی _____
- ۶۱ برخورداری مؤمنان از رفاه _____
- ۶۱ نمونه اول: رفاه ذوالقرنین _____
- ۶۲ نمونه دوم: رفاه حضرت سلیمان _____
- ۶۴ نمونه سوم: رفاه حضرت یوسف علیه السلام _____
- ۶۴ نمونه چهارم: رفاه قوم سبا _____
- ۶۶ نمونه پنجم: رفاه برای اهل مکه _____

- ۶۷ نمونه ششم: رفاه عمومی در حکومت حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه
 ۶۹ پاسخ به یک پرسش
 ۷۱ مهم‌ترین هدف اقتصادی اسلام رفاه عمومی

بخش سوم: معنویت

۱. حقیقت معنویت ۷۷
 مراحل تحول تاریخ ۷۷
 موج کشاورزی ۷۸
 موج صنعتی ۷۸
 موج اطلاعات و فناوری ۷۹
 موج معنویت ۷۹
 انتظار بشر از معنویت ۸۱
 اهمیت حقیقت معنوی ۸۳
 کانون معنویت ۸۴
 حقیقت معنویت یعنی حیات طیبه ۸۶
 ۲. معنویت‌های کاذب ۸۹
 معنویت مطلوب فطری ۸۹
 جویای معنویت به کدام سو می‌رود؟ ۹۰
 معنویت صرفاً اعتقاد به خدا نیست ۹۱
 شیطان و معنویت‌گرایی ۹۲
 مخالفین انبیا و معنویت‌گرایی ۹۳
 بت‌پرستی و معنویت‌گرایی ۹۳
 مخالفین رسول خدا صلی الله علیه و آله و معنویت‌گرایی ۹۴
 معنویت سکولار غربی ۹۶
 پاسخ غرب به نیاز معنوی انسان ۹۷
 معنویت اصالت نفس شرقی ۹۸

- ۹۹ نقد معنویت گرایی شرق و غرب
- ۱۰۲ معنویت کاذب درون دینی
- ۱۰۳ معنویت متصوفانه
- ۱۰۳ تأسیس مسلک تصوف
- ۱۰۵ توسعه تفکر صوفی
- ۱۰۷ تصوف در روایات اسلامی
- ۱۰۹ شاخصه های معنویت کاذب
- ۱۰۹ عدم سازگاری با عقل
- ۱۱۰ مخالفت با علم
- ۱۱۱ اعتقاد به تراوش های ذهنی و خلاف واقع
- ۱۱۲ ریاضت های بی مبنا
- ۱۱۳ قطب محوری و استنادبستی
- ۱۱۴ نتیجه فصل
- ۱۱۷ ۳. معنویت حقیقی
- ۱۱۷ معنویت حقیقی مبتنی بر آموزه های وحیانی
- ۱۲۱ مکتب اهل بیت علیهم السلام بهترین الگوی معنویت
- ۱۲۷ شاخصه های معنویت مکتب اهل بیت علیهم السلام
- ۱۲۷ توحید محوری
- ۱۲۸ بر اساس علم و عقل
- ۱۲۹ توجه کامل به ابعاد زندگی
- ۱۳۱ نتیجه فصل

بخش چهارم: رابطه رفاه اقتصادی و معنویت

- ۱۳۷ ۱. رابطه رفاه اقتصادی و معنویت دینی در مکاتب بشری و مکتب اسلام
- ۱۳۷ الف) رابطه رفاه و معنویت در مکاتب بشری
- ۱۳۸ دیدگاه جدایی دین و اقتصاد
- ۱۳۹ مفهوم سکولاریسم

- نقد نظریه سکولاریسم ۱۳۹
- دیدگاه اثباتی رابطه دین و اقتصاد ۱۴۰
- ب) رابطه رفاه اقتصادی و معنویت دینی در مکتب اسلام ۱۴۵
- دیدگاه اول: تضاد آسایش دنیوی و سعادت اخروی ۱۴۶
- برداشت تضاد رفاه و معنویت از گزاره‌های دینی ۱۵۰
- نقد برداشت تضاد بین رفاه و معنویت ۱۵۲
- چهره فقر در آیات و روایات ۱۵۷
- دیدگاه دوم: اثبات رابطه رفاه و معنویت ۱۶۰
- بعد روحانی ۱۶۱
- بعد مادی ۱۶۲
- هدف غایی ۱۶۳
- رابطه رفاه اقتصادی و معنویت در کلام‌های دینی ۱۶۷
- الف) دلایل قرآنی ۱۶۷
- درخواست رفاه معنویت از خدا ۱۶۷
- نماد معنویت گرایی و دنیا خواهی ۱۶۸
- دین اسلام خواهان زیبایی و آراستگی ۱۶۹
- بندگان الهی شایسته بهره‌مندی از نعمت‌های مادی ۱۶۹
- مال دنیا وسیله کسب آخرت ۱۷۰
- ب) دلایل روایی ۱۷۱
- نتیجه فصل ۱۷۴
۲. تأثیر عملکرد معنوی بر رفاه اقتصادی ۱۷۹
- رفاه اقتصادی پاداش عمل معنوی ۱۸۰
- تأثیر ایمان و تقوا بر رفاه اقتصادی ۱۸۳
- ایمان و تقوا عامل رفاه فردی ۱۸۳
- ایمان و تقوا عامل رفاه اجتماعی ۱۸۴
- تأثیر اعمال صالح بر رفاه اقتصادی ۱۸۶

- تأثیر نماز بر رفاه اقتصادی ۱۸۷
- نماز شب ۱۸۸
- نماز وتیره ۱۹۰
- تأثیر استغفار بر رفاه اقتصادی ۱۹۰
- تأثیر دعا بر رفاه اقتصادی ۱۹۲
- انس با قرآن و تأثیر آن بر رفاه اقتصادی ۱۹۳
- سوره توحید ۱۹۴
- سوره واقعه ۱۹۵
- سوره شمس ۱۹۵
- حج و تأثیر آن بر رفاه اقتصادی ۱۹۶
- تأثیر زیارت امام حسین علیه السلام بر رفاه اقتصادی ۱۹۷
- تأثیر شکرگزاری بر رفاه اقتصادی ۱۹۸
- تأثیر حسن نیت بر رفاه اقتصادی ۱۹۸
- تأثیر گناه بر سلب رفاه ۲۰۰
- پاسخ به یک پرسش ۲۰۲
۳. نقش رفاه اقتصادی در حیات معنوی ۲۰۵
- نقش کار و تلاش در رشد شخصیت انسانی ۲۰۵
- نقش رفاه اقتصادی بر بقای دین ۲۰۹
- نقش رفاه در رعایت تقوا ۲۱۱
- نقش رفاه اقتصادی بر انجام اعمال صالح ۲۱۲
- نقش کار و تلاش در آموزش گناهان ۲۱۴
- نقش رفاه اقتصادی در کسب اجر اخروی ۲۱۴
- نقش رفاه اقتصادی برای رسیدن به بهشت ۲۱۵
- نقش رفاه اقتصادی برای امن از عذاب الهی ۲۱۵
- نقش رفاه اقتصادی در نجات از آتش ۲۱۶
- نقش رفاه اقتصادی در آرامش روحی ۲۱۷